N° 50.

Bredasche Courant

DONDERDAG 23 JUNIJ

De GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie NOORDBRABANT;

Gelet op Art. 152 en 153 der Provinciale Wet, alsmede op de besluiten der Staten van Noordbrabant, van 2 Januarij 1852 (*Provinciaal Blad n°. 1*) en 12 Julij 1853 (*Provinciaal Blad n°. 48*);

Brengen ter algemeene kennis, dat, tegen betaling van ƒ 0,25 voor ieder exemplaar, verkrijgbaar zijn gesteld:

a. De rekening der enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over het dienstjaar 1857.

b. De begrooting der kosten van het Provinciaal Bestuur, voor zooveel het Rijks-Bestuur is, voor het dienstjaar 1860.

c. De begrooting der enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor het dienstjaar 1860.

's Hertogenbosch, den 17. Junij 1859.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
F. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
De Griffier,
VAN COOTH.

Frankrijk.

PARIJS den 20sten Junij.

Terwijl de krijgsbedrijven voor het oogenblik in Lombardye stil staan, geeft een bij den Parijschen *Constitutionnel* ontvangen schrijven uit Milaan van den 13den dezer de volgende wenken omtrent den loop dien de zaken in Italie voortaan zouden kunnen nemen.

»Het kanon zwijgt voor het oogenblik. Wanneer het op nieuw zijne stem zal hebben doen hooren, zal Lombardye vrij zijn; want dan zal een nieuwe veldslag, te Castiglione bij voorbeeld of te Monte-Chiaro (twee plaatsen ten zuid-westen van het meir van Garda) geleverd, eenen zwaren stoot hebben toegebragt aan de vestingen welke als het bolwerk van Oostenrijks magt in Italie worden beschouwd. Dan zal ook het Venetiaansche, welks stem thans door de inlegering van Oostenrijksche legerscharen gesmoord wordt, zich even krachtig als Lombardye voor de nationale zaak verklaren. Aan de Italiaansche eenheid denkt men hier niet meer; zij is eene herschenschim, welke voor Italie's zaak gevaarlijk geworden is. Dit is, blijkens brieven uit Napels, Florence en Turyn, ook aldaar het heerschende gevoelen. Drie groote Italiaansche staten, onderling door eene foederative verbindtenis vereenigd maar onafhankelijk van elkander en ieder zich zelf besturende, en in het midden het onzijdige en gewijde gebied hetwelk de eer zal hebben het hoofd der Kerk te huisvesten, — dat is in het kort Italie's wensch.

»De geallieerde legers naderen thans den Mincio; wanneer zij zegevierend over die rivier getrokken zullen zijn, zal de stem der bevolking, ook van het Venetiaansche, zich kunnen doen hooren; en dan zullen de raadgevingen van Keizer *Napoleon* gevolgd worden met eene stiptheid welke van onze eendragt en tevens van onze erkentelijkheid zal getuigen."

— Groote gebeurtenissen schijnen ophanden te zijn. De beide legers naderen elkander. Al de Oostenrijksche legerkorpsen trekken zich op de linie der Mincio zamen, en ter hunner versterking zijn al de provinciën van het eigenlijk Oostenrijk van troepen ontbloot. Het leger is eene stelling voorbij de Chiese aangewezen en zijn centrum leunt tegen de hoogten van Castiglione, voorwaarts van Peschiera, terwijl de linkervleugel zich tot Castel Goffredo, de regter zich tot Lonato uitstrekt, waar, zoo als reeds gemeld is, de Keizer de beide daar gekampeerde legerkorpsen in oogenschouw genomen heeft. De verbonden legers volgen den vijand voet voor voet en vereenigen hunne bewegingen. Denkelijk zal het vlek Monte-Chiaro, door de Oostenrijksche achterhoede plotseling ontruimd, het middelpunt hunner stelling uitmaken. — Een Fransch korps is met geforceerde marsch Valteline binnengetrokken, waar de Oostenrijkers de achterhoede der Geallieerden schijnen te bestoken.

Het door de Oostenrijkers gekozen terrein om hunne vijanden slag te leveren is zeer wel gekozen. Doorgaans diende het voor de groote herfstmanoeuvres. Denkelijk zal deze omstandigheid in het Fransche hoofdkwartier niet uit het oog verloren worden.

De kansen van den [illegible] een der grootste en bloedigste schijnt te zullen zijn welke de militaire geschiedenis der nieuwe tijden kent, staan nagenoeg aan elkander gelijk. [illegible]

— Te Bern is den 17den berigt ontvangen dat een talrijk Oostenrijksch korps door den bergpas van Stelvio (het Stilfser Joch) in de Veltelina is doorgedrongen en van Grossoto op Tirano aanrukt. [illegible] Bondsraad heeft bevel gegeven dat de bergpas van Muretto tusschen Graauwbunderland en de Veltelina door Zwitsersche troepen bezet zal worden.

De *Moniteur* behelst eene nadere opgave van het verlies, hetwelk de Fransche troepen bij Magenta en Melegnano geleden hebben. Volgens dezelve zouden zij in het eerstgenoemde gevecht 323 dooden, 2165 gekwetsten en 470 vermisten, en bij Melegnano 154 dooden, 775 gekwetsten en 64 vermisten hebben verloren.

Naar luid van officiële opgaven hebben de Oostenrijksche troepen in den slag bij Magenta aan dooden 63 officieren en 1302 manschappen, aan gekwetsten 218 officieren en 4130 manschappen verloren, terwijl omstreeks 4000 man vermist zijn.

— Als nieuw bewijs der innige verstandhouding tusschen de Russische en Fransche Hoven verzekert men, dat het geschil over de Heilige plaatsen een der voorwendsels voor den jongsten Oosterschen oorlog, thans tot wederzijdsch genoegen is bijgelegd. De koepel der kerk van het heilige graf zou ten koste dier beide Regeringen hersteld en die kerk veel verfraaid worden. Ook zou zeker voor de Russische financien gewigtig punt door den geldelijken invloed van Frankrijk geregeld zijn.

— Nadat in December des vorigen jaars de heeren *Berryer* en *Dufaure* den graaf *de Montalembert* zoo krachtig verdedigd en beide alle honorarium daarvoor hadden geweigerd, liet de graaf het standbeeld *Demosthenes*, dat in het Vatikaan, en dat van *Aristides*, het museum Bourbon te Napels bewaard wordt, in zilver nabootsen, en heeft nu het eerste daarvan den heer *Berryer*, het andere den heer *Dufaure* ten geschenke gegeven. De voetstukken prijken met sierlijke Latijnsche opschriften, voor welke de heer *Villemain* zijne medewerking verleend heeft. De heer *Berryer* wordt daarin de Fransche *Demosthenes*, de heer *Dufaure* de Fransche *Aristides* genoemd.

— Koning *Victor Emmanuel* heeft aan de afgevaardigden uit Bologna geantwoord, dat hij de hem aangebodene dictatuur over die stad *niet* aanneemt, en dat hij elke daad van omverwerping en opstand tegen het Pauselijk gezag afkeurt.

Daarenboven heeft hij een zijner adjudanten afgezonden naar den Paus om dezen te verzekeren, dat hij niets te vreezen heeft van de tegenwoordige gebeurtenissen. De onafhankelijkheid van Italie zal steeds een waarborg, nooit eene bedreiging zijn voor de onzijdigheid en de integriteit van den Kerkelijken Staat.

— Een berigt uit Turijn, van den 19 Junij, behelst het volgende:

»Volgens een alhier verschenen officieel bulletin hebben de Oostenrijkers den 16den Montechiari voor goed ontruimd. Naar men wil is hun regter vleugel op Lonato in de rigting van Peschiera getrokken, heeft hun centrum de hoogten bij Castiglione bezet en is hun linker vleugel naar Castelgoffredo opgerukt. Den laatsten dag zijn 80,000 Oostenrijkers met 6000 paarden en 12 batterijen door Montechiari gekomen.

Het Italiaansche leger heeft den 17den eene voorwaartsche beweging gemaakt.

Te Castasegna in Graauwbunderland is den 18den het berigt ontvangen, dat 3000 Franschen te Colico aan het meir van Como aangekomen zijn en in den volgenden nacht naar Morbegno wilden oprukken, waarschijnlijk om de Oostenrijkers tegen te houden, die over het Stilfser Joch in de Veltelina zijn doorgedrongen.

— In berigten uit Rome van den 14den wordt verzekerd, dat de Franschen Ancona bezet hebben. Het eerste regement Zwitsers is van Rome naar Perugia getrokken. De Russische gezant te Rome heeft een feest ter eere van den Franschen generaal *Goyon* gegeven.

— Uit den Kerkelijken Staat is het berigt ontvangen dat ook Citta di Castello en andere plaatsen op den regter oever van den Tiber zich voor de nationale zaak verklaard hebben.

— De zaken in Italie nemen eene duidelijk merkbare wending. Koning *Victor Emmanuel* heeft de dictatuur geweigerd, hem door het centraal gezag van Bologna aangeboden; aan de andere zijde is Ancona door Fransche troepen bezet. Uit dit dubbele feit blijkt dat de Fransche Regering het wereldlijk gezag van den Paus wil handhaven en onze soldaten de wachters van het Pausdom zijn geworden. Daarenboven heeft de generaal *Goyon* eene versterking van 10,000 man aangevraagd, wil hij vooral dat op een gegeven oogenblik zijne kleine troepenmagt te zwak zou zijn om den opstand het hoofd te kunnen bieden. Het schijnt dus uitgemaakt te zijn dat de bezetting van den Kerkelijken Staat of van de Legatiën door Fransche soldaten niet als eene schending der Pauselijke onzijdigheid zal worden aangemerkt, terwijl wanneer Sardinische

troepen binnen Bologna waren gerukt, of wanneer Koning *Victor Emmanuel* het hem door die stad opgedragene gezag had aanvaard, de andere Europesche Mogendheden regt zouden hebben gehad om te protesteren. Frankrijk en Sardinie maken echter op dit oogenblik slechts een leuge uit en het staatsregt, door de Napoleontische politiek op dit oogenblik in Italie afgekondigd, is niets dan een woordenspel. De Fransche politiek breekt echter openlijk en ondubbelzinnig met het revolutionnaire element in Italie, hetwelk niettemin de eigenlijke steun van zijne toekomstige onafhankelijkheid is.

Door middel van den telegraaf heeft men de volgende berigten:

Parijs den 21 Junij. De *Moniteur* deelt heden morgen nog eene verbeterde opgave mede van de te Magenta door de Franschen geleden verliezen, welke, volgens die nadere opgave, bestaan hebben in 564 gesneuvelden, 3145 gewonden en 735 vermisten.

Verder zegt het Regeringsblad, dat in de openbaar gemaakte stukken de Oostenrijkers zelve de door hen te Palestro geleden nederlaag erkennen bij het constateren der door hen geleden zware verliezen, terwijl Duitsche dagbladen het tegendeel hebben volgehouden.

Marseille den 21 Junij. *Kossuth* heeft zich heden morgen alhier naar Genua ingescheept.

Turijn den 21 Junij. Uit Brescia wordt gemeld dat het leger der Geallieerden den 18 dezer de positiën te Brescia en te Castenedolo bezet hield. De Oostenrijkers hadden op nieuw Montechiari bezet, met eene sterke magt van kavallerie. De steden Urbino, Jesi, Fossombrone, Fano en Ancona hebben zich ten gunste van de nationale zaak verklaard.

Rome den 18 Junij. 2000 man der Pauselijke troepen zijn afgezonden om de autoriteiten te Perugia te herstellen.

In alhier ontvangen brieven wordt verzekerd, dat eene botsing heeft plaats gehad tusschen een Pauselijk detachement dat de stad Gernia doortrok en de inwoners.

De Fransche consul heeft de rust te Ancona gehandhaafd.

De Oostenrijkers schijnen voornemens Ferrara te ontruimen.

Napels den 17 Junij. Gratie is geschonken aan de personen, die in 1848 en 1849 wegens staatkundige oorzaken tot opsluiting en galeistraf veroordeeld zijn; zij blijven echter onder het toezigt der politie. De lijst der personen, op wie de aandacht steeds gevestigd moest blijven, is gesupprimeerd; zij zijn weder bevoegd verklaard om openbare ambten te vervullen. De straftijd der wegens gewone misdrijven veroordeelden is tot op drie jaren verminderd.

Duitschland.

FRANKFORT, den 19den Junij.

Brieven uit Berlijn behelzen bepaalde opgaven omtrent de plaatsing der troepen welke het Russische gouvernement met het oog op de Europesche gebeurtenissen op de been brengt. Naar luid daarvan worden het eerste en het derde legerkorps, ter sterkte van 120,000 man, bij Kalisch, het tweede en het vierde aan de grenzen van Gallicie, en het vijfde aan den kant van Moldavie geplaatst.

In verband hiermede wordt gemeld dat de landweer van Oost-Pruissen, van Pommeren en Silezie niet behooren tot de legerkorpsen, welke het Pruissische gouvernement dadelijk op de been wil brengen.

— In Beijeren schijnt de geestdrift zich guller in schelklinkende woorden dan in klinkende munt te openbaren, naardien in het gansche land slechts voor 300,000 florijnen in de leening van 4 millioen florijnen is deel genomen, zoodat nu, maar te vergeefs, pogingen bij eenige bankiershuizen zijn aangewend om het ontbrekende aan te vullen.

— De inschrijvingen voor de laatste leening van 30 millioenen bedragen, in Pruissen 31,875,100, zoodat 1,875,100 meer is ingeschreven dan de leening groot is. Er zal derhalve eene repartitie moeten plaats hebben.

— In de *Ost-Deutsche Post*, een ministerieel dagblad van Weenen leest men het volgende:

» Men kan thans (zegt het genoemde blad in zijn nommer van den 15den dezer) de nieuwe concentratie der Oostenrijksche troepen als afgeloopen beschouwen. De operatie is door de achterhoede-gevechten van Melegnano en Canonica gedekt. Ons leger heeft zijnen terugtogt tot achter de Adda over drie punten, Cassano, Lodi en Pizzighettone, gelukkig volbragt, en de landstreek tusschen de Chiese (een zij-rivier van de Oglio) en den Mincio bereikt. Daar vinden de onzen, zelfs nog voor dat zij aan de laatstgenoemde rivier komen, positiën alwaar zij den slag zouden kunnen aannemen, bij voorbeeld Castiglione della Stiviere, op den weg van Brescia naar Mantua. Doch aldaar zullen waarschijnlijk slechts kleine gevechten van afwerkende troepen plaats grijpen, terwijl de ontmoetingen, welke den naam van veldslag verdienen, eerst weder zullen aanvangen op de oevers van den Mincio, alwaar ons leger door de spoorweglinie tusschen Verona, Peschiera en Mantua in het genot zal komen van dezelfde voordeelen, welke de Fransche en de Sardinische troepen aan gene zijde van den Ticino genoten.

— Officiele berigten uit Verona van den 17den melden, dat de veldtuigmeester graaf *Giulay* op zijn verzoek van het kommando over het tweede leger ontheven en de generaal der kavallerie, graaf *Schlick*, daarmede belast is.

De generaal graaf *Schlick*, die graaf *Giulay* in het bevel over een deel des Oostenrijkschen legers opvolgt, telt ongeveer 60 jaren en is uit de geschiedenis van den Hongaarschen opstand in 1849, tot demping waarvan hij veel toebragt, bekend.

— Te Venetie is in de vorige week een besluit van het Oostenrijksche gouvernement uitgevaardigd, bepalende dat er nieuw papiergeld ten bedrage van vijftig millioen gulden zal worden uitgegeven, hetwelk tot kwijting der in Oostenrijksch Italie uitgeschreven geldleening zal kunnen dienen en overigens geen gedwongen omloop zal hebben.

De volgende berigten zijn nog ontvangen:

Berlijn den 21 Junij. De *Preussische Zeitung* verklaart gemagtigd te zijn, het berigt van een Parijschen correspondent van le Nord omtrent een eigenhandig schrijven van den Prins Regent aan Keizer *Napoleon* betrekkelijk de strekking van het mobiel maken des legers, voor geheel uit de lucht gegrepen te verklaren.

Weenen den 21 Junij. De *Oesterr. Correspondenz* deelt eene depêche mede uit Verona, volgens welke de Keizer van Oostenrijk den 20 dezer zijn hoofdkwartier naar Villafranca (aan den grooten weg van Verona naar Mantua gelegen) heeft overgebragt.

Munchen den 20 Junij. De generaal-majoor *Tann* is naar Weenen afgereisd, met eene speciale zending van het Berlijner Hof belast.

Engeland.

LONDEN, den 18den Junij.

De beide Parlementshuizen hielden den 17 Junij eene kortstondige zitting. In het Hoogerhuis kondigde lord *Derby* en in het Lagerhuis de heer *Disraeli* aan, dat zij hun ontslag als ministers hadden ingediend en dat zij geene oppositie zouden maken tegen hunne opvolgers; zij voegden er bij te hopen, dat Engeland zijne politiek van onzijdigheid zou handhaven, maar niettemin voort zou gaan met het organiseren van defensieve maatregelen. In het Hoogerhuis voerde lord *Brougham* nog het woord, om op de handhaving der neutraliteit aan te dringen. De beide Huizen zijn tot Dingsdag aanstaande verdaagd.

— De Londensche *Morning Herald*, een orgaan van het ministerie Derby, welke ook in zijne nieuwsberigten de staatkunde van onpartijdigheid en onzijdigheid tot regel heeft, deelt eenen brief van zijnen Turijnschen correspondent van den 12den dezer mede, waarin het volgende voorkomt:

»De marsch van het Fransche leger door de vlakten van Lombardye moet aan de Franschen de oogen geopend en hen overtuigd hebben van het feit dat het Lombardische landvolk zeer onverschillig omtrent nationale onafhankelijkheid is, en het is niet waarschijnlijk dat die onverschilligheid door het gedrag der bevrijders zal ophouden. Hier ter stede ontvangen berigten verhalen veel van de rooverijen, de plundering en algemeene verarming, welke den weg kenmerken, waarlangs de Fransche kolonnes trekken. Een regiment zouaven, behoorende tot de divisie van den generaal *Bazaine*, heeft zich in buitensporigheden jammerlijk onderscheiden; zij zwerven bij benden door de dorpen rondom het bivouac, en plunderen en rooven er eveneens als of zij eene razzia of strooptogt in Afrika deden. De bevelvoerders hebben proclamatien daartegen moeten uitvaardigen, waarin al zoodanige buitensporigheden met de strengste straffen bedreigd werden; maar de krijgstucht, die op marsch nooit zeer stipt in acht genomen wordt, is in de Afrikaansche korpsen zoo slap, dat de officieren er weinig gezag over de manschappen hebben. In Lombardye zal door jammerlijke overblijfselen het aandenken aan den vrijheidskrijg levendig gehouden worden: verlaten woningen, gesloopte huizen en onteerde huisgezinnen duiden de plaats aan, alwaar Franschen gebivouaceerd hebben. Men zou gaarne willen aannemen dat er in deze berigten even veel overdrijving is als in de verhalen van de gruwelen welke de Oostenrijkers gezegd werden op het Sardinische grondgebied te hebben gepleegd; maar voor gansch ongegrond kan men ze niet houden: daartoe is de bron, waaruit zij geput zijn, te goed.

»Er ontstaat allengs veel ijverzucht tusschen de Franschen en de Sardiniers. De laatsten moeten het verwijt hooren dat zij niet tijdig te Magenta gekomen zijn, en wederkeerig verwijten zij aan de Franschen dat deze van hunne overwinningen te hoog opgeven en zich van de te Palestro en Montebello behaalde eer een te groot deel toeëigenen.»

Nederlanden.

BREDA, den 22sten Junij.

Het volgend adres is door de Kamer van Koophandel aan Z. M. den Koning ingediend:

SIRE!

Geeft met den meest verschuldigden eerbied te kennen:

De Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda.

Dat zij niet heeft kunnen afzijn, naar aanleiding van de herhaalde vertoogen bij haar ingebragt, door een tal van handelaren binnen deze stad, met betrekking tot de zaak der Rijks-tollen in deze omstreken, en de door hen dien ten gevolge sedert lang ondervonden aanzienlijke benadeeling hunner belangen, om hare tusschenkomst bij Uwe Majesteit aan hen te verleenen, in het vertrouwen zulks tot herstel der allezins billijke, ten dien aanzien bestaande grieven zoude kunnen leiden.

Dat de ingezetenen dezer stad, zoomede de bewoners van de naburige dorpen 's Princenhage en Teteringen, na sedert onheugelijke jaren in het genot van vrijdom van Tol voor de nabij deze stad gelegen Rijksbarrières te zijn geweest, eensklaps met den aanvang van dit jaar tot betaling van Tolgelden door het Bestuur der Domeinen aangesproken geworden.

Dat uit authentieke stukken, bij de Kamer voorhanden, intusschen blijkt, dat reeds ten jare 1683 eenen steenweg is gelegd van af de Heerlijkheid 's Princenhage tot deze stad, en dat de inwoners dier Heerlijkheid, benevens die dezer Gemeente destijds reeds in het genot dier vrijdommen verkeerden.

Dat dit later door Hunne Hoogheden de Prinsen van Oranje, destijds Heeren van Breda, bij verschillende besluiten werd bevestigd en wel hepaaldelijk bij die van de jaren 1755, 1773, enz., tot aan de inlijving in het Fransche Keizerrijk.

Dat evenzoo de naburige Gemeente Teteringen indertijd eenen straatweg legde, met vrijdom als boven voor de bewoners der beide Gemeenten.

Dat die vrijdommen werden gehandhaafd steeds, doch bepaaldelijk bij het besluit van Z. K. H. den Souvereinen Vorst der Vereenigde Nederlanden van den 9. Junij 1814, luidende: »Dat de in- en opgezetenen »van Breda, Teteringen en Ginneken zullen vrij zijn aan de Barrière »n°. 1, en die van Breda en 's Princenhage aan de Barrière n°. 2, al

hetwelk tot en met 1854 onafgebroken werd toegepast, gegrond was en zijnen oorsprong had, op voormalige eigendomsregten op die wegen, doch zonder bekende redenen plotseling met 1855 werd ingetrokken.

Dat het voortdurend erkennen dier vrijdommen en de van oudsher verkregen regten daarop, mede ten sterkste blijkt uit de plaatsing der Rijks-barrières zelve, in de onmiddellijke nabijheid dezer stad, hetgeen bij geene andere steden zoodanig het geval is.

Dat toch bij Koninklijk besluit van 13 Februarij 1816 bij art. 1 omtrent het plaatsen van Tollen op 's Rijks wegen, het volgende wordt bepaald voor de Zuidelijke Provinciën, en dit later ook op de Noordelijke werd toepasselijk gemaakt bij Z. M. besluit van 24 Februarij 1819, als:

„*Het Barreel-regt zal ontvangen worden in opvolgende afstanden van* „*één uur, (omtrent 5000 meters) en zoodanig, dat de steden zich altijd be-* „*vinden in het midden van eenen afstand*;" terwijl intusschen, zoo als herhaald wordt, de barrières alhier, de eene binnen de vestingwerken, de andere daaraan onmiddellijk grenzende werden daargesteld, iets waartegen juist door het bestaan dezer vrijdommen destijds geene reden bestond zich overbezwaard te achten en dan ook niet werd opgekomen, ofschoon er anders natuurlijkerwijze een aantal gronden voor zouden aanwezig geweest zijn; — terwijl, mede in strijd met opgenoemd art. 1, de afstanden der Tollen onderling in deze omstreken hoogst nadeelig zijn, zoodanig, dat men, zich b. v. van Teteringen naar den Roskam buiten 's Princenhage begevende, vier geheele Tollen, op een afstand van ruim [illegible] passeeren.

Dat deze onbillijkheid te meer in het oog springt, sedert het gebleken is dat de Gemeente Breda daarenboven nog met het onderhouden van den steenweg of zoogenaamde traverse over de geheele lengte dezer stad van den Teteringschen naar den Haagschen Tol is belast.

Dat het dan ook wel geen verder betoog zal behoeven, dat door al het vorenstaande de belangen van de ingezetenen dezer stad in het algemeen zeer verkort, doch die van den handel in het bijzonder, hoogst aanmerkelijk door dezen staat van zaken benadeeld worden, terwijl de vroeger ter deze stede bestaan hebbende belangrijke binnenlandsche handel en het onderling verkeer met de vele in den omtrek dezer stad gelegen zeer bevolkte Gemeenten, reeds door veelvuldige omstandigheden zoo zeer verminderd, dan ook spoedig geheel en al door het bestaan der bedoelde Tollen dreigt vernietigd te worden, en door handelaren en winkeliers te dezer stede deswege de luidste en meest regtmatige klagten worden aangeheven.

Deze ongunstige toestand is vooral in het oog loopende op de dagen der wekelijksche markten, weleer zoo druk bezocht, doch thans mede bijna geheel en al verlaten, ten gevolge van het intrekken der vrijdommen, almede echter voor die dagen althans, in het algemeen zoo uitdrukkelijk bevolen bij art. 6 van het Koninklijk besluit van 29 October 1833 (Staatsblad n°. 59), voor zoo veel de producten van den Landbouw voor die markten bestemd, betreft; zijnde hiervan het natuurlijke gevolg dat de landlieden dezer omstreken, bij hunnen bekenden onwil, om zich aan het betalen van Tol te onderwerpen, zich liever getroosten hunne waren elders op grooteren afstand naar andere markten te vervoeren, veeleer dan, bijv., te betalen:

van Rijsbergen naar Breda op eenen afstand van 2 uren, 3 geheele Tollen.
» Terheijden » » » » » » 1 uur, 2 id. Tollen.
» Teteringen » » » » » » ½ uur, 2 id. Tollen.
» Princenhage » » » » » » ½ uur, 1 id. Tol.

Uit al het vorenstaande vermeent de Kamer alzoo ten duidelijkste te hebben bewezen van hoe onberekenbaar nadeel de opheffing der bedoelde vrijdommen voor deze stad en derzelver neringdoende ingezetenen is geweest en welke slag hierdoor aan handel en vertier werd toegebragt.

Weshalve zij het geheel overeenkomstig hare roeping en zelfs van haren pligt acht de meest ernstige aandacht van Uwe Majesteit hierop te mogen vestigen en Hoogstdezelve dringend te smeeken om aan dezen hoogst ongunstigen toestand weldra te willen te gemoet komen door herstelling dier vrijdommen, in welker bezit men zich gedurende bijna twee eeuwen heeft mogen bevinden, en, in het onverhoopte geval dat zulks niet konde worden toegestaan, door eene verplaatsing der Tollen tot op den in het algemeen bepaalden afstand van minstens 2500 Ned. Ellen van deze stad te willen bevelen.

Breda, 5 Junij 1859. 't Welk doende enz.

(get.) *J. A. van der Burgh*, Voorzitter.
Mr. *R. J. van Mierlo*, Secretaris.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft Maandag behandeld het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1859 (buitengewoon onder de wapenen houden van een deel der nationale militie), waarover de heeren *van Rijckevorsel*, *van Eysinga*, *van Dam van Isselt*, *van Nispen van Pannerden*, *van Andringa de Kempenaer*, *Cremers*, *van Beeck Vollenhoven* en de Minister van Oorlog het woord voerden, waarna het met 31 tegen 3 stemmen werd aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Rijckevorsel, *de Villers de Pité* en *Beerenbroek*.

Dezelfde heeren hebben gestemd tegen het wetsontwerp betrekkelijk het buitengewoon onder de wapenen houden der miliciens van de ligtingen van 1856 en 1857, waarover niemand het woord voerde.

Nadat de Ministers van Buitenlandsche Zaken en Oorlog, en de heeren *Beerenbroek*, *Regout*, *van Nispen van Pannerden*, *van Sasse van Ysselt* en *van Andringa de Kempenaer* zich gemengd hadden in de beraadslagingen over het wets-ontwerp betrekkelijk de mobielverklaring van het Limburgsch contingent, is dit wets-ontwerp aangenomen met 30 tegen 4 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Regout*, *de Villers de Pité*, *Beerenbroek* en *van Sasse van Ysselt*.

Daarna is zonder beraadslaging aangenomen het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1859 met betrekking tot de zoo even vermelde aangelegenheid, met 30 tegen 5 stemmen, zijnde die van dezelfde heeren.

De Kamer is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— Bij onderscheidene besluiten [illegible] van het 5de regt. inf. overgeplaatst bij het regt. grenads. en jagers, is eervol ontslag verleend aan den 1sten luit. van het [illegible] regt. [illegible] A. van Tets met rang van ritmeester; het pensioen toegekend aan den gewezen 1sten klerk, graveur en teekenaar bij het Dept. van Oorlog F. F. M. Heijse, en een eervol ontslag verleend aan den 1sten luit. A. S. Gallé van het 3de regt. infanterie.

— Bij besluiten van 19 dezer zijn benoemd: bij het wapen der inf. bij den staf van het wapen, tot kolonel, den luit.-kolonel A. Verkat Eger van Wissekerke, van den staf, chef van het bureau personeel en militaire zaken bij het Dept. van Oorlog; bij het 5de regt., tot kolonel, den luit. kolonel J. Tegelberg, kommandant van het korps; bij het 2de regiment, tot majoor, den kapitein der 1ste kl. J. L. E. Juta, van het 8ste regt; bij het 4de regt., tot kapitein van de 3de kl. den 1sten luit. F. A. H. Tergau, van het 1ste reg.; bij het 5de regt., tot kapitein van de 3de kl., den 1sten luit.-adjudant E. J. van Bel, van het regt. grens. en jagers, en den 1sten luit. M. M. Westenberg, van het korps; bij het 8ste regt., tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luit.-adjudant G. B. C. Stoop, van het 6de regt.; en zijn op pensioen gesteld de majoor A. V. Ahrens van het 2de regt. inf. de kapitein C. V. Wierdsma, van het 4de, en J. H. van der Dussen, van het 5de regiment.

— De 1ste luit. van *Roijen*, van het 6de reg. inf., thans voorloopig werkzaam bij het Departement van Oorlog, is in zijnen rang en anciënniteit, overgeplaatst bij den staf van dat wapen, en zal voortaan definitief aan het Departement werkzaam zijn.

— De Minister van Oorlog heeft dezer dagen den 1sten luitenant *L. J. J. A. Joost*, van het Instructiebataillon, in zijn rang overgeplaatst bij den Staf der Infanterie en tevens gedetacheerd bij de Koninklijke Militaire Akademie.

— Men verneemt dat het voornemen bestaat om gedurende het kamperen te Zeist een gedeelte der kavalerie te Utrecht te plaatsen; dat althans aldaar, volgens aanschrijving van den Minister van Oorlog, gelegenheid tot stalling voor 300 à 400 paarden, buiten die van het garnizoen, voor dien tijd van wege het stedelijk bestuur wordt gezocht. Omtrent het kamp te Zeist zegt men dat het uit 12 bataillons infanterie, 2 regementen kavalerie, 1 batterij rijdende en 1 batterij veldartillerie zal bestaan, vier weken in Augustus zal duren en daarna in September door een tweede kamp van dezelfde sterkte en voor gelijken tijd zal worden opgevolgd, zoodat al onze regementen infanterie en kavallerie daaraan zullen hebben deelgenomen.

— Uit Maastricht wordt gemeld dat ter completering van het vijfde regement dragonders er onder de miliciens in het hertogdom Limburg der ligtingen van 1855, 1856, 1857, 1858 en 1859, die bij andere korpsen zijn ingedeeld dan bij het 5de regement dragonders eene loting plaats heeft. Van deze ligtingen zullen gezamenlijk 400 man bij gemeld regement worden overgeplaatst. Bij de opkomst der miliciens zullen zij naar Deventer worden opgezonden.

— Een aantal leveranciers te Tilburg heeft wederom groote bestellingen van laken voor het Departement van Oorlog ontvangen.

— In het Westland is de verzending van nieuwe aardappelen naar Engeland weder in vollen gang. Laatstl. Vrijdag passeerde alleen te Kwintheul nabij Wateringen p. m. 3000 kinnetjes, bestemd naar Rotterdam, om van daar naar Londen te worden verscheept.

Graphisch Museum.

Reeds in ons Nommer van den 12den dezer hebben wij met een woord gesproken van het kunstkabinet des heeren *G. J. Dekker*, door de welwillendheid van het EdelAchtbaar bestuur dezer stad gedurende eenige dagen op de Bovenzaal van het Stadhuis ten toon gesteld. Thans zijn wij in staat gesteld er eenige nadere bijzonderheden van mede te deelen.

De rijke verzameling des heeren *Dekker* bestaat uit een groot getal *meesterstukken van pennekunst*, *zeldzame gravures*, *kunstwerken in kleurendruk*, van *topographie*, *stenographie*, *photographie*, *technographie* en *mikrographie*. Gedurende een tienjarig verblijf te Parijs, Londen, Berlijn, Praag en Weenen heeft de heer *Dekker* het voorregt genoten van kennis te maken met de eerste meesters in de calligraphie, en kwam daardoor in de gelegenheid zich de voornaamste graphische kunstwerken aan te schaffen en alzoo deze in haren aard eenige collectie te verzamelen.

Onder de talrijke voorwerpen van dit Museum die de aandacht der kunstliefhebbers boeijen, behooren voornamelijk de bloemen van pennekunst van den grooten Engelschen schrijfkunstenaar *Paton*, calligraaph der Koningin van Engeland, die zich door de harmonische schikking en de volmaakte uitvoering zijner werken tot den eersten rang in zijn vak heeft weten te verheffen. Voor de afdrukken der originelen, die op deze tentoonstelling prijken, schonk Koning *Lodewijk Philips* aan *Paton* de groote gouden medaille. Na deze verdienen genoemd te worden de schoone gewrochten van de met roem bekende calligraphen *Tonckens*, *Greiner*, *Carpentier*, *Heuvelman*, *Kurka*, *Silvestre*, *Sterling*, *van den Velde*, *Ernst*, *Kirchner*, *Brouwer*, *Schutze*, *Warson*, *Hernregs*, *Magnenat* en anderen. Van laatstgenoemden ziet men een prachtig kolossaal tableau, zinrijk van zamenstelling, rijk aan voorwerpen, schoon bewerkt. Het is eene schets der vaderlandsche geschiedenis, en bevat de welgelijkende portretten onzer Stadhouders, Prinsen en Koningen benevens hunne Gemalinnen, legers, volkshoopen, alsmede de namen van 1500 der voornaamste Nederlanders, alles omgeven door allegoriën, wapentropheën enz., met eene keurige geschreven verklaring in 70 lettersoorten.

In een tiental stukken van *E. Schutze*, hof-kaligraaf van Pruissen, Nederland en Zweden, ziet men de schoonste voorbeelden van zwart en gekleurd *Gothisch karakterschrift*; bovenal munt uit een groot stuk, *Kosmos* getiteld, bevattende een hulde aan den vermaarden *Alexander von Humboldt*. Kunstig gewerkt door *Ernst* en *Kirchner* zijn verscheidene portretten van monarchen, wier kleeding, gelaatstrekken, haren enz., voortreffelijk uitgevoerd zijn. Het oog wordt geboeid door een levensgroot Christushoofd, met één spiraaltrek, door *Mellan* in 1649, en een dergelijk in miniatuur door *A. Overlaat*, te Antwerpen in 1764 vervaardigd. Niet minder verdienstelijk is het symbolographisch *Onze Vader* van *Warsow*, van Weenen, die voor een dergelijk werk de som van 3000 gulden van den Hertog *Karel* van Lucca ontving; voorts vier uitstekend fraaije tableaux van den beroemden Keizerlijken kalligraaph *Greiner* van Weenen, die daarvoor op de Londensche groote tentoonstelling de eermedaille behaalde.

Allertreffendste voorbeelden van klein letterschrift zijn o. a. twee stukken: het een, ter grootte der helft van een oud hollandschen stuiver, bevat het *Geloof*, het *Onze Vader* en de *Tien Geboden* en is met het mikroskoop duidelijk te lezen; het ander, van ivoor, ter grootte van een zeventiende

gedeelte van den stuiver, het *Onze Vader*, geschreven door *Lefebre* van 's Hage. Deze mikrographen zijn echter nog kolossaal te noemen in vergelijking van de 12 *Geloofsartikelen* en de *Tien Geboden*, die zich bevinden op de grootte van een speldenknop, hetgeen nog weder overtroffen wordt door 13 gelijkende portretten op de grootte van een speldenknop, en 100 letters op de punt van eene naald!!!

Eindelijk vestigt de bezoeker met belangstelling het oog op het *Onze Vader* in bijna duizend talen en dialecten, en de alphabeten van bijna alle volken der aarde, vervaardigd door den beroemden *A. Auer* te Weenen, die daarvoor van onderscheiden Vorsten met ridderorden werd begiftigd.

Dat dit kunstkabinet overal als bijzonder merkwaardig erkend en geschat is, blijkt, behalve uit de belangstelling waarmede Koningen en Vorsten het bezigtigd hebben, — onder anderen ook H. M. de Koningin en onze Prinsen en Prinsessen, — ook uit de getuigenis der voornaamste dagbladen en uit veelvuldige eigenhandig geschreven getuigschriften van aanzienlijke en overheidspersonen, geleerden en kunstenaars, zoo als o. a. van den beroemden *A. von Humboldt*, die de getuigenis van den vermaarden *A. Auer* bekrachtigde, dat dit Museum de *grootste verwachting verre overtreft!*

De heer *Dekker* heeft zijn oogmerk, om in staat te zijn gesteld, de zucht voor de schoonschrijfkunst in zijn vaderland op te wekken en haren bloei te bevorderen, ten volle bereikt. De moeite die hij niet ontzien heeft, om op zijne langdurige buitenlandsche reizen een zoo-rijk kabinet van meesterstukken der pennekunst te verzamelen en zich-zelven in de schrijfkunst te volmaken, zijn met den gunstigsten uitslag bekroond geworden. Zijne leerwijze die het sierlijke met het eenvoudige zoekt te paren, wordt algemeen als doeltreffend geroemd; ook in het onderwijs der moderne talen heeft hij het problema opgelost, om in den kortsten tijd het zoover mogelijk te brengen.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u.; 2 u. 45 m.
» van Breda 6 u. 50 m.; 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m.
» van Antwerpen naar Rotterdam en Breda 7 u. 45 m.; 12 u. 20 m.
alleen naar Breda en Moerdijk 5 u. 25 m.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 20. Junij.

TARWE flaauw met weinig handel: 133 ℔ O. Holst. *f* 295; 123 ℔ gen. bonte Poolsche *f* 227.

ROGGE bij gerijven als voren: 119 ℔ Petersb. *f* 165; 121 ℔ Fransche *f* 168; 121 ℔ Odessa *f* 165.

GERST in een doen: 102 ℔ Friesche Winter *f* 139.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT prijshoudend: 120 ℔ Amersf. *f* 176; 118 ℔ Nijkerker *f* 172; 115 ℔ Sleeswijksche *f* 150.

KOOLZAAD hooger betaald; Elve Rubs 55 P. vl.; Op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk 61 P. vl.; in Sept. 62 P. vl.; Oct. $62\frac{1}{2}$ P. vl.; in Nov. 63 P. vl.

LIJNZAAD flaauw: 109 ℔ Calcutta *f* 300; 110 ℔ dito *f* 310; 111, 112 ℔ dito *f* 305.

RAAPOLIE. Op 6/w. *f* 36; Vlieg. *f* $34\frac{3}{4}$; 1 Sept. *f* $34\frac{1}{4}$ à *f* 35; 1 Oct. *f* $34\frac{1}{2}$ à *f* 35; 1 Nov. *f* $34\frac{3}{4}$ à *f* 35; 1 Dec. *f* $34\frac{3}{4}$ à 35.

LIJNOLIE op 6/w. *f* $33\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $32\frac{1}{4}$; 1 Sept. *f* $32\frac{1}{4}$; 1 Oct., Nov. en Dec. *f* $32\frac{1}{2}$.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $37\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $36\frac{1}{4}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 66 à *f* 70.

LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* 9 à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 21. Junij 1859.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van *f*	7,00	tot *f*	9,60.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» »	8,50	» »	10,30.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	5,90	» »	6,60.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	5,65	» »	5,85.
Een dito pond Boter	» »	0,90	» »	0,92.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» »	1,40	» »	1,70.
Het 1000 Eiken Telhout	» »	4,10	» »	4,25.
Het 1000 Doof Hout			»	2,75.
De kar Spaanders			»	4,10.
De » Struiken			»	4,50.
De 100 Mutsaard	van *f*	3,50	tot »	4,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *Junij*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. 61, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{4}$; 3 pCt. $73\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$; 4 pCt. $93\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; Handelmaats. $118\frac{3}{4}$, 119; Rusland 5 pCt. $101\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; dito 1828—29 $100\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; 4 pCt. 1840 $78\frac{1}{2}$; Id. bij Stieglitz $78\frac{3}{4}$; 5 pCt. 1855 $95\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$; Spanje $4\frac{1}{2}$ pCt. $28\frac{3}{8}$, $\frac{7}{8}$; 3 pCt. Binnenl. $38\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; Portugezen 3 pCt. te Londen 41; Oostenr. Metall. 5 pCt. $37\frac{1}{2}$, $38\frac{1}{4}$; Zilver Nat. 5 pCt. $40\frac{7}{8}$, $41\frac{1}{2}$; Zilver 1849—54 $56\frac{1}{4}$, $57\frac{1}{4}$, $2\frac{1}{2}$ pCt. $20\frac{3}{16}$, $21\frac{1}{4}$.

Advertentiën.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming ondervonden gedurende de ziekte en na het overlijden van mijnen Echtgenoot, betuig ik mijnen opregten dank.

's Princenhage, 22 Junij 1859. — C. T. SMITS, Wed^e. G. B. BECKING.

*** Getrouwd:

F. P. J. QUANT, van *'s Gravenhage,* en E. P. J. FLOOREN.

Breda, 21 Junij 1859.

PHOTOGRAPHIE.

Door eenige voorname Familiën uitgenoodigd zijnde hunne PORTRETTEN te maken, zal de ondergeteekende eenige dagen alhier doorbrengen. Men adressere zich bij de Wed^e. KWISTHOUT, Zandberg, *Ginneken.*

CORNELISSE & Co., Hang, 122, *Rotterdam.*

Zie de *Avond-Editie* der *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van elken Dingsdag.

*** Het HEEMRAADSCHAP over het Waterschap van den *Rosendaalschen- en Steenbergschen Vliet* brengt ter kennis van de Belanghebbenden, dat in de Vergadering van het Collegie, gehouden den 9. dezer, in het openbaar zijn UITGELOOT de N°s. 21, 260, 175, 85, 2, 130, 51, 87, 42, 250, 290 en 174 der OBLIGATIEN gevestigd op het Waterschap, en deze mitsdien aflosbaar zijn gesteld met ultimo dezes jaars, bij de Arrondissements-Betaalmeesters te *'s Bosch* en te *Breda*, alsmede bij den Penningmeester van het Heemraadschap te *Steenbergen.*

De Dijkgraaf van het Heemraadschap voornoemd,
SLUIJS.

STEENBERGEN, den 10. Junij 1859.

*** PUBLIEKE VERKOOPING van eene aanzienlijke partij AFBRAAK, door den Notaris M^r. F. R. VAN NAERSSEN, op *Zaturdag den 25. Junij* 1859, des voormiddags ten 10 ure, op den *Eemer* onder *'s Princenhage*, bestaande in: Metsel- en Straatsteenen, Arduinen Dorpels en Nooten, grove en fijne Puin, groote Huis- en Schuurgebindten, zware- en ligte Balken, Ribben, Zolder- en Schotdeelen, Kozijnen en Ramen, ruim 4000 bossen Riet en Stroo, IJzerwerk, Brandhout, enz. Daags te voren, aldaar gekaveld, voor een ieder te zien.

COCOSZEEP.

Deze ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Cent.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het VERKOOPHUIS heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en aanvoelen veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de Dépôthouders instantelijk hunne kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het PERSISCH INSECTENPOEDER doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

PORTMAN'SCHE POLITOER of WRIJFWAS met gebruiksaanwijzing. Het Fleschje kost 15 Cent.

Het gunstig bekende SCHUMACHER'S POETSPOEDER, dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

BRäBANDERS CHOCOLADE-KOEKJES met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de Kinderen genomen.

De Geneesheeren *Beijer*, *Geerling*, *Hopman* en *Fahrmeister* hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 Cents het doosje.

BRABANDERS STIJESELGLANS doet het ijzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt een mooijen glans. Een zakje kost 15 Cent.

De nieuwe MINERALE LIJM is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porselein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal, zoo stevig aan elkander, dat het een op eene andere plaats, dan op de gelijmde breuk zal [illegible]. Een Fleschje kost [illegible].

Het VLEKKENWATER neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Cent, groote Flesch *f* 1.—.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leur, L. van den Berg.
Breda, Wed^e. Wierox Folla.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Steenbergen, W. v. d. Kaf.
Eindhoven, A. Beguin.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Helmond, A. H. Martin.	Tholen, T. J. Maas.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de andere Steden in de bekende Dépôts.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.